

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-50
Karar Sayısı : 17-30/501-220
Karar Tarihi : 27.09.2017

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Cemal Ökmen YÜCEL, Mehmet Yavuz GÜNER

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Uğur Saat Optik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Mustafa Kemal Mahallesi 2124 Sokak No.16/1 Çankaya/Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Yapı Kredi D Blok Plaza Büyükdere Caddesi Levent 34330
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.'nin pos üye işyeri sözleşmeleri aracılığıyla rekabeti kısıtladığı iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 02.05.2017 tarih ve 2972 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 18.09.2017 tarih ve 2017-4-50/BN sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; şikayetin Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (YAPI KREDİ) ile Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O (VAKIFBANK) arasında rekabeti kısıtlayan hükümlere yönelik olan ancak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi kapsamında muafiyet verilmiş sözleşmelere ilişkin olduğu değerlendirilmiş ve;
- YAPI KREDİ ile VAKIFBANK arasında imzalanarak yürürlüğe giren World Kredi Kartı Program İşbirliği Sözleşmelerinde yer alan ve bankalar arası üye işyerlerinin geçişine ilişkin kısıtların 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararında değerlendirildiği ve anlaşmaya bireysel muafiyet tanındığı,
  - İlgili pazarda çeşitli bankalar arasındaki birçok çoklu kredi kartı ortaklık sözleşmelerinin de üye işyeri geçişlerine ilişkin olarak benzer hükümleri içerdiği ve bu sözleşmelerin hepsine ilgili kararlar ile Rekabet Kurulunca muafiyet tanındığı,
  - Şikayetçi tarafından, Kurul'un 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı muafiyet kararında, karara bağlanan yükümlülüklerin yerine getirilmediği ya da anılan kararın yanlış ya da eksik bilgiye dayandığına yönelik bir bilgi ya da belge sunulmadığı ve Kurul'un kararına esas olan rekabetçi analize ilişkin piyasada ciddi bir değişikliğin bulunmadığı,

bu bağlamda 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi çerçevesinde muafiyetin geri alınmasını gerektirecek şartların oluşmadığı ve bu bağlamda bir işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığı kanaat ve sonucuna ulaşılmıştır.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Başvuru Konusu

(4) Dosya konusu başvuruda özetle;

- Başvuru sahibi teşebbüsün YAPI KREDİ ile üye işyeri sözleşmesi imzalamak suretiyle World Kredi Kartı kullanıcılarına satış hizmeti sunduğu, bunun karşılığında üye işyeri sözleşmesi gereği YAPI KREDİ tarafından komisyon ve puan kesildiği, kesilen bu komisyon ve puanların diğer çok markalı kredi kartlarına kıyasla 3 kat fazla olduğu,
- Kredi kartı kullanıcılarına yönelik olarak pek çok bankanın pos hizmeti sunduğu ve bankaların alınan komisyonlar üzerinden birbirleri ile rekabet ettiği, üye işyerlerinin ise en uygun komisyon oranını veren bankayı tercih ettiği, bu çerçevede başvuru sahibi teşebbüsün YAPI KREDİ ile olan anlaşmasını sonlandırarak World Kart program ortaklığı kapsamında hizmet sunan bir diğer banka olan VAKIFBANK ile çalışmak istediği ancak VAKIFBANK ile YAPI KREDİ arasında imzalanmış anlaşma gereği YAPI KREDİ World Kart Üye İşyeri Sözleşmesi'nin sonlandırılması halinde 6 ay süreyle VAKIFBANK tarafından program kapsamında pos hizmeti verilemeyeceğinin belirtildiği, iki banka pos cihazının aynı anda kullanılması durumunda ise YAPI KREDİ'nin, World Kredi kartı sahiplerine VAKIFBANK pos cihazlarından taksitli alışverişe izin vermediği ifade edilerek talebin reddedildiği,
- VAKIFBANK ile düşük komisyon oranları üzerinde anlaşılmasına rağmen 6 aylık geçiş süresinin üye işyeri sözleşmesi imzalamaktan alıkoyduğu, bu hükmün VAKIFBANK'ın YAPI KREDİ ile rekabet etmesini engellediği gibi teşebbüsü yüksek komisyon oranları ödemeye mecbur bıraktığı

iddia edilmektedir.

H.2. Değerlendirme

- (5) Başvuru konusu şikayet incelendiğinde, YAPI KREDİ'nin World Kart platformuna dahil işyerlerine diğer çok markalı kredi kartı platformlarına kıyasla yüksek komisyonlar uyguladığı, üye işyerlerinin platform üyesi olan ve daha düşük komisyonlar öngören bankalara geçiş yapmasının ise, YAPI KREDİ ile üye diğer bankalar arasında imzalanmış World Kredi Kartı Program İşbirliği Sözleşmelerinde yer alan hükümler nedeniyle 6 ay süreyle kısıtlandığı belirtilmektedir.
- (6) World Kart kredi kartı programı, taksit/ek taksit yapabilme, puan kazandırma/kullandırma ve kampanyalardan faydalanma imkanı sunan bir sadakat programıdır. Bu program kapsamında program bankaları kendilerine ait kredi kartlarının üzerine bir kabul markası olarak, YAPI KREDİ'ye ait "World" lisansı altında "World" logosunu basabilmektedir. Banka tarafından belirlenen ve World sistemine dahil edilen kredi kartlarına sahip müşteriler, World üye işyerlerinde taksitli işlem yapabilmekte; Yapı Kredi World Kart sahipleri gibi işlemlerden World puan kazanabilmekte, World üye işyerlerinde ve/veya programa dahil bankaların üye işyerlerinde bu puanları kullanabilmektedir. Yine müşteriler World sistemi kapsamında yürütülen World üye işyerlerine yönelik kampanya ve uygulamalardan faydalanabilmektedir.

17-30/501-220

- (7) World Kart programına dahil VAKIFBANK, Anadolubank A.Ş. (ANADOLUBANK), Albaraka Türk Katılım Bankası A.Ş. (ALBARAKA), Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (TEB)¹ olmak üzere dört banka bulunmaktadır. YAPI KREDİ ile bu bankalar arasında World Kredi Kartı Program İşbirliği Sözleşmesi imzalanmış olup sözleşmelerin her biri için Kurul'dan muafiyet tanınması talep edilmiştir.
- (8) Bu kapsamda Kurul tarafından VAKIFBANK ile imzalanan sözleşmeye 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı, ANADOLUBANK ile imzalanan sözleşmeye 14.08.2008 tarih ve 08-50/727-286 sayılı², ALBARAKA ile imzalanan sözleşmeye 27.10.2011 tarih ve 11-54/1383-493 sayılı kararlar ile muafiyet tanınmıştır.
- VAKIFBANK ile imzalanan 30.06.2008 tarihli sözleşmenin 13. maddesinin 5. fıkrasında:
“(.....)”;
  - ANADOLUBANK ile imzalanan 30.06.2008 tarihli sözleşmenin 11. maddesinin 3. fıkrasında:
“(.....)”;
  - ALBARAKA ile imzalanan 29.7.2011 tarihli sözleşmenin 11. maddesinin son fıkrasında:
“(.....)”

hükümleri yer almaktadır. FORTİS ile imzalanan 02.06.2008 tarihli sözleşmede ise doğrudan bir hüküm bulunmamaktadır.

- (9) Yukarıda belirtilen geçiş sürelerinin, üye işyeri edinme pazarında bankalar arası rekabeti kısıtladığı açıktır. Bununla birlikte bu kısıtlar, World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmelerine ilişkin verilen muafiyet kararlarında da incelenmiş ve anılan sözleşmelere 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde Kurulca bireysel muafiyet tanınmıştır.

---

¹ YAPI KREDİ ile TEB arasındaki ilişki ise Fortis Bank A.Ş. (FORTİS) dönemine dayanmaktadır. Bu dönemde YAPI KREDİ ile FORTİS arasında imzalanan sözleşmeye 14.08.2008 tarih 08-50/726-285 sayılı Kurul kararı ile muafiyet tanınmış, 2009 yılında ise bu sözleşmeye ek olarak imzalanan sözleşmeye de 29.04.2009 tarih ve 09-20/407-101 sayılı kurul kararı ile muafiyet verilmiştir. Ancak FORTİS'in TEB tarafından devralınmasından sonra YAPI KREDİ ile TEB arasında yeni bir sözleşme imzalanmamış ve lisans anlaşması sonlanma aşamasına gelmiştir.

² Anılan karardan sonraki dönemde, karara esas 30.06.2008 tarihli sözleşmeye ek olarak imzalanan 13.12.2011 tarihli “30.06.2008 tarihli Yapı Kredi-Anadolubank World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmesi'ne Ek Sözleşme” için muafiyet talep edilmiş ve 12.01.2012 tarihli ve 12-01/10-7 sayılı Kurul kararıyla muafiyet tanınmıştır. 01.07.2013 tarihinde imzalanan başka bir sözleşme ile 13.12.2011 tarihli sözleşme ile değişik 30.06.2008 tarihli sözleşmenin beş yıl süreyle uzatılması talebiyle yeni bir muafiyet başvurusunda bulunulmuş ve Kurul'un 06.11.2013 tarihli ve 13-62/862-369 sayılı kararı ile bu sözleşmeye de muafiyet verilmiştir.

17-30/501-220

- (10) Ayrıca pazarın genel yapısı dikkate alındığında günümüz itibarıyla YAPI KREDİ ile VAKIFBANK arasında imzalanmış olan sözleşmeye ilişkin 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı muafiyet kararında Kurul'un kararına esas olan rekabetçi analize ilişkin piyasada ciddi bir değişikliğin bulunmadığı görülmekte³ olup şikayetçi tarafından, karara bağlanan yükümlülüklerin yerine getirilmediği ya da anılan kararın yanlış ya da eksik bilgiye dayandığına yönelik bir bilgi ya da belge sunulmamıştır. Kaldı ki benzer nitelikteki hükümlerin diğer program ortaklığı sözleşmelerinde de bulunduğu ve bu sözleşmelerin ilgili kararlar ile muafiyet aldığı görülmektedir. Örneğin Bonus Kart Program Ortaklığı Sözleşmeleri incelendiğinde dokuz banka ile Türkiye Garanti Bankasının imzaladığı sözleşmelerde üye işyerleri için bankalar arası POS geçişleri için bir ila altı ay arasında değişen bekleme sürelerinin bulunduğu ve bu sözleşmelerin hepsine bireysel muafiyet tanındığı görülmüştür⁴. Türkiye İş Bankası ile T.C. Ziraat Bankası arasındaki Maximum Kredi Kartı Uygulaması Sözleşmesi'nde ise bir bankanın üye işyeri anlaşması yaptığı bir mağaza ile diğer bankanın üye işyeri sözleşmesi imzalamayacağı taahhüt edilmiş ve bu hususu içeren sözleşmeye de Kurul'un 24.04.2007 tarih ve 07-34/343-124 sayılı kararı ile muafiyet tanınmıştır.
- (11) Sonuç olarak şikayetçi tarafından Kurul'un 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı muafiyet kararının yanlış ya da eksik bilgiye dayandığına ya da karara bağlanan yükümlülüklerin yerine getirilmediğine yönelik bir bilgi ya da belge sunulmadığı ve Kurul'un kararına esas olan rekabetçi analize ilişkin piyasada ciddi bir değişikliğin bulunmadığı görülmüş, dolayısıyla bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi çerçevesinde muafiyetin geri alınmasını gerektirecek şartların oluşmadığı ve bu bağlamda başvuruya ilişkin işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

---

³ YAPI KREDİ ve Worldcard'ın pazardaki konumuna ilişkin olarak Kurul'un 11.09.2008 tarih ve 08-52/838-335 sayılı muafiyet kararında YAPI KREDİ'nin kart cirosu bakımından pazar payının (.....) olduğu tespit edilmiştir. Türkiye Garanti Bankası A.Ş.'ye ilişkin 17.08.2017 tarihli ve 2017-4-037/ÖA sayılı önaraştırma raporunda yapılan sektörel analiz incelendiğinde 2008 yılından itibaren geçen süre zarfında YAPI KREDİ'nin pazar payında nispeten bir düşüş olmakla birlikte kayda değer bir değişim yaşanmadığı görülmektedir. Platformlar arası rekabete bakıldığında kredi kartı cirosuna göre Bonus, Worldcard, Cardfinans, Maximum, Axess, platform ortaklıklarının 2016 yılı pazar payları sırasıyla (.....) olarak hesaplanmaktadır. Kredi kartı işlem adedine göre pazar payları ise sırasıyla (.....) olarak değişmektedir. Bu veriler incelendiğinde bankalar bazında pazar paylarının birbirine yakın olduğu, platform ortaklıkları arasında ise Bonus ve Worldcard'ın önemli derecede rekabet ettikleri görülmektedir.

⁴ Örnek sözleşmeler: Garanti Bankası –Denizbank bir ay (08.01.2015 tarih ve 15-02/9-7 sayılı Kurul kararı); Garanti Bankası-Şekerbank üç ay (28.12.2016 tarih ve 16-45/723-326 sayılı Kurul kararı, Garanti Bankası-ING Bank üç ay (07.08.2014 tarih ve 14-26/524-232 sayılı Kurul kararı, Garanti Bankası – Abank altı ay (03.08.2011 tarih ve 11-44/991-337 sayılı Kurul kararı).

I. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Kurum kayıtlarına 02.05.2017 tarih ve 2972 sayı ile giren başvuruya ilişkin olarak herhangi bir işlem tesisine gerek bulunmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.